

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ตอนที่ ๑ ผูกคิดวิเคราะห์วิจารณ์

- รูปแบบการประพันธ์ของเรื่องเมืองลับแล

๑. _____ ร้อยแก้ว	_____ ร้อยกรอง
๒. _____ สารคดี	_____ บันเทิงคดี
- การดำเนินเรื่อง

ตอนต้น กล่าวถึง
 ตอนกลาง กล่าวถึง.....
 ตอนจบ กล่าวถึง.....
- แก่นเรื่อง
- ฉาก
- ตัวละคร

ตัวละคร	ลักษณะพฤติกรรม/นิสัย	เหตุการณ์ที่สะท้อนพฤติกรรม/นิสัย
●	●	●
●	●	●
●	●	●

- นักเรียนคิดว่าการกระทำของชายหนุ่ม นับว่าเป็นการโกหกหรือไม่ เพราะเหตุใด
- นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของมารดาที่รักษาวาจาวัตย์อย่างเคร่งครัด หรือไม่ เพราะเหตุใด
- เจตนาของภรรยาที่ซัดหัวมันใส่ยามให้สามี เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- นักเรียนคิดว่านิทานพื้นบ้านเรื่องเมืองลับแล ให้อะไรคิดคติสอนใจเรื่องใด
- นักเรียนคิดว่าเรื่องเมืองลับแล สามารถนำไปใช้เป็นคติสอนใจให้กับใครได้บ้าง เพราะเหตุใด

อ่านและวิเคราะห์วรรณคดีพื้นบ้านเรื่อง เมืองลับแล

ครั้งหนึ่งมีชายคนหนึ่งเข้าไปในป่า ได้เห็นหญิงสาวสวยหลายคนเดินออกมา ครั้นมาถึงชายป่า นางเหล่านั้นก็เอาใบไม้ที่ถือมาไปซ่อนไว้ในที่ต่าง ๆ แล้วก็เข้าไปในเมืองด้วยความสงสัย ชายหนุ่มจึงแอบหยิบใบไม้มาเก็บไว้ใบหนึ่ง ตกบ่าหญิงสาวเหล่านั้นก็กลับมา ต่างก็หาใบไม้ที่ตนซ่อนไว้ ครั้นได้แล้วก็ถือใบไม้นั้นเดินหายลับไป มีหญิงสาวคนหนึ่งหาใบไม้ไม่พบ เพราะชายหนุ่มแอบหยิบมา นางวิตกเดือดร้อนมาก

ชายหนุ่มจึงปรากฏตัวให้เห็นและคืนใบไม้ให้ โดยมีข้อแลกเปลี่ยนคือขอติดตามนางไปด้วยเพราะปรารถนาจะได้เห็นเมืองลับแล หญิงสาวก็ยินยอม นางจึงพาชายหนุ่มเข้าไปยังเมืองซึ่งชายหนุ่มสังเกตเห็นว่าทั้งเมืองมีแต่ผู้หญิง นางอธิบายว่า คนในหมู่บ้านนี้ ล้วนมีศีลธรรม ถือวาจาสัตย์ ใครประพฤติผิดก็ต้องออกจากหมู่บ้านไป ผู้ชายส่วนมากมักไม่รักชาววาจาสัตย์จึงต้องออกจากหมู่บ้านกันไปหมด แล้วนางก็พาชายหนุ่มไปพบมารดาของนาง ชายหนุ่มเกิดความรักใคร่ในตัวนางจึงขออาศัยอยู่ด้วย มารดาของหญิงสาวก็ยินยอมแต่ให้ชายหนุ่มสัญญาว่าจะต้องอยู่ในศีลธรรม ไม่พูดเท็จ ชายหนุ่มได้แต่งงานกับหญิงสาวชาวลับแลจนมีบุตรชายด้วยกัน

วันหนึ่งขณะที่ภรรยาไม่อยู่บ้าน ชายหนุ่มผู้เลี้ยงบุตรอยู่ บุตรน้อยเกิดร้องไห้หาแม่ไม่ยอมหยุด ผู้เป็นพ่อจึงปลอบว่า "แม่มาแล้ว ๆ" มารดาของภรรยาได้ยินเข้าก็โกรธมากที่บุตรเขยพูดเท็จ เมื่อบุตรสาวกลับมาก็บอกให้รู้เรื่อง ฝ่ายภรรยาของชายหนุ่มเสียใจมากที่สามีไม่รักชาววาจาสัตย์ นางบอกให้เขาออกจากหมู่บ้านไปเสีย แล้วนางก็จัดห้าย่ามใส่เสบียงอาหารและของใช้ที่จำเป็นให้สามี พร้อมทั้งชุดหิ้วมันใส่ลงไปด้วยเป็นจำนวนมาก

จากนั้นก็พาสามีไปยังชายป่า ชี้ทางให้แล้วนางก็กลับไปเมืองลับแล ชายหนุ่มไม่รู้จะทำอะไรก็ต้องเดิน ทางกลับบ้านตามที่ภรรยาชี้ทางให้ ระหว่างทางที่เดินไปนั้น เขารู้สึกว่าถุงย่ามที่ถือมาหนักขึ้นเรื่อย ๆ และหนทางก็ไกลมาก จึงหยิบเอาขมิ้นที่ภรรยาใส่มาให้ทิ้งเสียจนเกือบหมด ครั้นเดินทางกลับไปถึงหมู่บ้านเดิม บรรดาญาติมิตรต่างก็ ชักถามว่าหายไปอยู่ที่ไหนมาเป็นเวลานาน ชายหนุ่มจึงเล่าให้ฟังโดยละเอียดรวมทั้งเรื่องขมิ้นที่ภรรยาใส่ย่ามมาให้แต่เขาทิ้งไปเกือบหมด เหลืออยู่เพียงแ่งเดียว พร้อมทั้งหยิบขมิ้นที่เหลืออยู่ออกมา

ปรากฏว่าขมิ้นนั้นกลับกลายเป็นทองคำทั้งแท่ง ชายหนุ่มรู้สึกแปลกใจและเสียตาย จึงพยายามย้อนไปเพื่อหาขมิ้นที่ทิ้งไว้ ปรากฏว่าขมิ้นเหล่านั้นได้งอกเป็นต้นไม้หมดแล้ว และเมื่อขุดดูก็พบแต่แ่งขมิ้นธรรมดาที่มีสีเหลืองทองแต่ไม่ใช่ทองเหมือนแ่งที่เขาได้ไป เขาพยายามหาทางกลับไปเมืองลับแล แต่ก็หลงทางวกลงไปไม่ถูก จนในที่สุดก็ต้องละความพยายามกลับไปอยู่หมู่บ้านของตนตาม